

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2017

1 Olennaiset tapahtumat tilikaudella 2017: Tukea tieteelle!

Vuosi 2017 oli Jyväskylän yliopistosäätiön kuudestoista varsinainen toimintavuosi. Säätiö on vuonna 1918 perustetun Jyväskylän Yliopistoyhdistyksen työn jatkaja, joten vuosi 2017 oli tästä näkökulmasta säätiön 99. toimintavuosi. Valmistaudumme juhlimaan 100-vuotisjuhlaa!

Sääntöjensä mukaisesti Jyväskylän yliopistosäätiö tukee Jyväskylän yliopistoa; Tuki tapahtuu julkisuudessa esillä olemisen ja yhteistyön tekemisen kautta sekä taloudellisesti. Yliopistosäätiö jakaa avustuksia ja apurahoja Jyväskylän yliopiston harjoittamaa tieteellistä tutkimus-, opetus- ja muuta toimintaa varten. Wolmar Schildt on perustanut Yli-opiston rahaston vuonna 1860 ja tämä päivä on omistettu yliopiston päiväksi.

Yliopiston toiminnan tukeminen eri keinoilla on Jyväskylän yliopistosäätiön pääasiallinen tehtävä. Tukea on osoitettu lahjoituksina, palkintoina, apurahoina ja osallistumalla yhteisiin tapahtumiin. Lisäksi yliopistosäätiön toimintaan osallistuvat pyrkivät edistämään yliopiston ja Keski-Suomen elinkeinoelämän yhteistyötä myös yliopistosäätiön muodollisten kokoontumisten ulkopuolella.

2015 voimaantulleen säätiölain perusteella muutostarpeita havaittiin myös Jyväskylän yliopistosäätiön säännöissä ja lähipiiriseurannan järjestämisessä. Ajan ja lain hengen mukaisiksi päivitettyt säännöt tulivat voimaan toukokuussa 2017.

1.1 Lahjoitukset ja apurahat 2017

Vuoden 2017 aikana ei tehty päätöksiä Jyväskylän yliopistolle maksettavista uusista lahjoituksista tai tuettavista tapahtumista. Edelliset lahjoitukset kohdistuivat Suomen 100-vuotisjuhlaan ja tähän sidoksissa oleviin tapahtumiin sekä yliopiston promotiojuhlaan ja tämän valmisteluihin. Lahjoituksille on budjetoitu 30 000 euroa vuodelle 2018. Sopivia kohteita arvioidaan hallinnon kokouksissa esitetyn tarpeen ja priorisoinnin mukaan.

Yliopiston vuosijuhlassa 8.3.2018 jaettiin seuraavat yliopistosäätiön palkinnot:

- Tieteellisen tiedon julkistamispalkinto (5 000 €): akatemiatutkija Juha Hulmi
- Hyvä opettaja-palkinto (3 400 €): yliopistonopettaja Tommi Mäkinen
- Hyvä väitöskirja-palkinto (3 400 €): kasvatustieteiden tohtori Juho Honkasilta
- Hyvä esimies-palkinto (3 400 €): dosentti Kalervo Ilmanen
- Innovaatio-palkinto (3400 €): professori Jukka Louhivuori

Vuoden 2017 yliopistopäivillä jaettiin ensimmäistä kertaa Lukuvuoden viestintäteko-palkinto (3 400 €) innovatiivisesta tiedeviestinnästä. Palkinnon saivat fysiikan yliopistotutkijat Janne Pakarinen ja Philippos Papadakis Tutkijoiden yö-tapahtuman järjestelyistä ja tunnetuksi tekemisestä.

Yhteisöllisyyden rakentaja-palkinnoilla (700 €) muistettiin työyhteisön ja yhteisöllisyyden rakentamista edistäviä tekoja. 14.12. kuusijuhlassa jaettiin seuraavat palkinnot:

- Humanistis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta, Kieli- ja viestintätieteiden laitos: suunnittelija Terhi Paakkinen

- Kasvatustieteiden ja psykologia tiedekunta, Opettajankoulutuslaitos: tohtorikoulutettava Tuija Ukskoski
- Informaatioteknologia tiedekunta: yliopistonopettaja Eeva Pöykkö
- Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta, fysiikan laitos: käyttöpäällikkö Arto Lassila
- Kokkolan Yliopistokeskus Chydenius: Aktivoi-hanke ja sen henkilökunta
- Yliopistopalvelut: Universtaan Laulu- henkilökuntakuoro
- Yliopiston kielikeskus: lehtori Anna Kyyppö
- Yliopistopalvelut: Kulttuuritoimikunta

Kari Sajavaaran rahastosta tunnustuspalkinnot (700 €) myönnettiin filosofian tohtori Ilmari Ivaskalle ja Toisto-menetelmän kehittäjätyöryhmälle. Ivaska palkittiin ansiokkaasta soveltavan kielentutkimuksen alan väitöskirjasta sekä Toisto-työryhmä yhteiskunnallisesti vaikuttavasta työstä, jota työryhmä on tehnyt Suomen kieli sanoo Tervetuloa!- hankkeessa.

Aino Sallisen rahasto ei jaettu apurahoja vuoden 2017 aikana.

1.2. Muuta toimintaa vuoden 2017 aikana

Hallintoneuvoston jäsenten ja yhteistyökumppanien perinteinen kesäretki tehtiin 17.8.2017 Viitasaarelle. Päivän aikana tutustuimme Aikon Kartanon, Pisla Oy:n, Kaskipuu Oy:n sekä Vuorelan Talon toimintaan kaupunginjohtaja Janne Kinnusen ja kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Pirjo Grönholm-Paanasen johdatuksella.

Vuoden 2017 yhteistyöseminaari toteutettiin juhlaseminaarina rehtori Matti Mannisen läksiäisten yhteydessä rehtorin yli 40 vuotta kestäneen tieteellisen uran kunniaksi. Teemana oli ”Tutkimusta – yksin vai yhdessä?”. Vuoden 2018 seminaari ajoittunee yliopistopäivien ja yliopistosäätiön 100-vuotisjuhlan ja painottaa tieteen ja taiteen merkitystä.

Jyväskylän yliopistosäätiöllä on edustus Eero ja Erkki Fredriksonin säätiössä, Jyväskylän kesäyliopistoyhdistys ry:ssä, Liikunnan ja kansanterveyden edistämissäätiössä, Niilo Mäki säätiössä sekä W.S. Schildtin rahastossa. Jyväskylän yliopistosäätiön on Keski-Suomen kauppakamarin sekä Jyväskylän kesäyliopistoyhdistyksen jäsen.

Tilikauden aikana yliopistosäätiöllä ei ole ollut omaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa.

2 Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole tullut esiin sellaisia tapahtumia tai epävarmuustekijöitä, joilla olisi vaikutusta esitettyihin tilinpäätöslukuihin. Säätiön sijoitustoiminta jatkuu vakaana ja hajautettuna ja rahoitusasema on vahva. Toiminnan laadun ja laajuuden arvioidaan pysyvän samalla tasolla vuoteen 2017 verrattuna.

Vuoden 2018 aikana yliopistosäätiö haluaa edelleen vahvistaa asemiaan yliopiston aktiivisena ja itsenäisenä tukijana ja näkyä myös yliopiston arjessa ja juhlassa. Myös yritys yhteistyötä korostetaan ja vuodelle 2018 on budjetoitu uutena palkitsemismuotona yritys yhteistyöpalkinto. Toimiva ja vastavuoroinen yhteistyö varmistaa resurssien keskittämisen juuri oikeisiin kohteisiin ja tukee myös yliopiston valitsemia

painopisteitä. Tästä yhteistyön toimimisesta ovat esimerkkeinä uudet palkitsemismuodot, joiden aloite on tullut yliopistolta.

3 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Yliopistosäätiön riskit on jaoteltu strategisiin, taloudellisiin, operatiivisiin ja vahinko- ja keskeytysriskeihin. Riskejä hallitaan arvioimalla toimintaympäristön, varallisuuden ja hallinnon riskiherkkyyttä etukäteen ja riittävällä aikajänteellä. Havaittujen riskien epäkohtia minimoidaan yhteistyöllä ja tiedon keräämisellä, yliopistojen ja rahoitusmarkkinoiden toimintakenttää seuraamalla sekä sopimusteknisesti ja aktiivisella hallinnon työskentelyllä. Yliopistosäätiön toiminnan riskitaso on kokonaisuutena siedettävä.

Strategisia riskejä ovat yhteiskunnallisen tilanteen ja myös kansainvälisten tapahtumien vaikutukset yliopistosäätiön toimintaan. Erityisen herkästi heilahtelut näkyvät myös sijoitustoiminnassa, mutta toisaalta yliopistosäätiön sijoittajaprofiilin ja aikajänteen huomioiden puskuria on kertynyt myös epävarmemmista ajoista selviytymiseen. Avainyhteistyökumppanit tulee valita huolella ja edellyttää ammattitaitoa ja strategista pitkäjänteisyyttä. Lisäksi investointeja ja sijoitusomaisuuden kokoa tulee arvioida, jotta sijoitukset tukevat toimintaa, mutta eivät vaaranna likviditeettiä. Taloudellisista riskeistä olennaisimpia ovat rahoitus- ja korkoriskit sekä markkina- ja likviditeettiriskit. Yliopistosäätiöllä on taseen kokoonsa nähden olennainen omistus arvopapereissa ja huoneistoissa. Näiden osalta riskejä pyritään hallitsemaan riittävillä hajautuksilla, sopimuksilla ja markkinatilanteeseen perehtymällä. Operatiivisia riskejä ovat imago- ja henkilöriskit sekä raportointiriskit ja toisaalta lainsäännöstä tulevien määräysten vaikutus säätiön toimintaan. Vahinko- ja keskeytysriskit liittyvät kiinteään omaisuuteen, mutta näiden merkitys ei säätiön näkökulmasta ole olennainen.

4 Arvio ja tunnusluvut taloudellisesta asemasta ja tuloksesta

Jyväskylän yliopistosäätiön toiminnan taloudellisen perustan muodostavat sijoitustoiminnan tuotot. Säätiön omaisuus on arvopapereissa ja huoneisto-osakkeissa. Tilikauden aikana säätiön huoneistokannassa ei ole tapahtunut muutoksi. Säätiön huoneistoista kaksi on liikehuoneistoja ja seitsemän asuinhuoneistoa. Tilikauden päättyessä nämä kaikki olivat vuokrattuina.

Arvopapereiden osalta varainhoito on keskitettyä sijoitussalkkuihin ja hajautettu kahdelle eri toimijalle. Allokatioissa tai sijoitusstrategiassa ei ole tehty olennaisia muutoksia tilikauden aikana. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos on parantunut 26,2 % (36,8 t€) tilikauden aikana. Huoneistojen tuotot ovat pysyneet ennallaan, positiivinen kehitys tulee arvopaperikaupasta. Rahasto-osuudet ja pörssiosakkeet on arvostettu hankintamenoonsa ja näiden markkina-arvo on tilinpäätöshetkellä 165,6 t€ kirjanpitoarvoa parempi.

Tilikauden aikana ei ole ollut käynnissä keräyksiä, edellinen juhlakeräys on ollut vuonna 2013 yliopiston 150-vuotisjuhlan kunniaksi.

Jyväskylän yliopistosäätiön tunnusluvut taloudellisesta asemasta (t€)

Jyväskylän yliopistosäätiön tunnusluvut	2017	2016	2015
Kokonaistuotot	226,8	192,9	326,7
Tuottojäämä (ennen sijoitus- ja rahoitustoimintaa)	-55,4	-98,8	-86,8
Tuottojäämä-%	-	-	-
Tilikauden ylijäämä	122,0	41,9	175,0
Taseen loppusumma	3 138,7	3 054,8	3 000,5
Oman pääoman tuotto-% (100*(nettotulos/oikaistu opo keskimäärin)	3,9	1,4	5,9
Omavaraisuusaste -% (100*(omat varat/oikaistun taseen loppusumma)	99,7	98,5	98,9

5 Hallinto

5.1 Säätiön hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston vuosikokous pidettiin 24.4.2017. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimii Markku Andersson ja varapuheenjohtajana Mikko Pakarinen.

Hallintoneuvoston jäseninä ovat Markku Andersson, Jukka Akselin, Sanna-Mari Hynninen, Jesse Järvinen, Vesa Kataja, Reima Kerttula, Jaakko Kiiskilä, Janne Kinnunen, Timo Koivisto, Jari Kuosmanen, Jukka Lassila, Pekka Mervola, Tapani Mattila, Matti Mäkinen, Antti Määttä, Mikko Pakarinen, Pasi Patrikainen, Pasi Sorri, Kaija Taipale, Petri Tolla, Matti Tuononen, Uljas Valkeinen, Pirkko-Liisa Vesterinen ja Seppo Virta.

Hallintoneuvoston jäsenten toimikausi on kolme vuotta.

5.2 Hallitus

Säätiön hallitukseen kuuluvat Seppo Virta puheenjohtajana, Antti Määttä varapuheenjohtajana, Jaakko Kiiskilä sekä Jari Kuosmanen. Rehtori Matti Manninen toimi hallituksen jäsenenä 31.7. saakka ja 1.8. alkaen hallituksen jäsenenä on rehtori Keijo Hämäläinen. Hallintojohtaja Kirsi Moisander toimi hallituksen jäsenenä 16.12.2017 saakka.

Hallituksen toimikausi on yhden kauden mittainen. Hallitus piti toimintavuoden aikana kuusi kokousta.

5.3 Muu hallinto

Säätiön asiamiehenä toimii Minna Nirkkonen. Säätiöllä ei ole asiamiehen lisäksi muuta palkattua henkilökuntaa.

Tilintarkastajina ovat toimineet KHT Johanna Gråsten ja KPMG Oy Ab, päävastuullisena KHT Katariina Vuorela.

5.4 Hallinnon palkkiot

Säätiön hallitukselle tai hallintoneuvostolle ei ole maksettu palkkioita. Asiamiehelle palkkio maksetaan hallituksen päätöksen mukaisesti.

5.5 Lähipiiri

Jyväskylän yliopistosäätiön lähipiiri muodostuu säätiön hallituksesta, hallintoneuvostosta, asiamiehestä ja tilintarkastajista.

Lähipiirirekisteriin on koottu säätiönlain tarkoittamat lähipiiritiedot säätiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenistä sekä asiamiehestä ja tilintarkastajista. Lähipiirirekisterin tiedot kattavat säätiön johtamiseen ja päätöksen tekoon kuuluvien henkilöiden perheenjäsenten ja määräysvallassa toimivien yhteisöjen, säätiöiden tai muiden intressitahojen tiedot. Asiamies hallinnoi rekisteriä ja sitä päivitetään vuosittain tai muutoin muutosten yhteydessä.

5.5.1 Palkat, palkkiot ja tunnustukset

Hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenille ei ole maksettu palkkioita. Asiamiehelle palkkio maksetaan hallituksen päätöksen mukaisesti. Lähipiiriin kuuluville luonnollisille henkilöille ei ole maksettu tavanomaisesta poikkeavia palkkoja, palkkioita eikä eläke-etuuksia. Jaetut tunnustukset ovat dokumentoitu ja niistä viestitään julkisesti. Tunnusten akateemiset ja muut myöntämiseen vaikuttaneet perusteet yksilöidään kunkin palkittavan osalta. Hallitus päättää jaettavista tunnustuksista eri ryhmien esitysten mukaan ja perusteiden arviointi on hajautettua.

5.5.2 Lainat, vastuut ja vakuudet

Jyväskylän yliopistosäätiö ei ole antanut tai vastaanottanut lainoja, vastuuta tai vakuuksia lähipiirinsä kanssa.